

Algemene beschouwingen bij de Najaarsnota 2010 en de Begroting 2011.

In het bijbelboek Prediker, ook wel boek van de wijsheid genoemd, las ik weliswaar een algemeen bekende, maar vooral nú toepasselijke tekst:

Wat er was, zal er altijd weer zijn,

wat er is gedaan, zal altijd weer worden gedaan.

Er is niets nieuws onder de zon.

Wanneer men van iets zegt: 'Kijk, iets nieuws,'

dan is het altijd iets dat er sinds lang vervlogen tijden is geweest.

De vroegere generaties zijn vergeten,

en ook de komende zullen weer worden vergeten.

Met deze wijze woorden in het achterhoofd wil ik (de ChristenUnie) vandaag een bijdrage leveren aan de Algemene Beschouwingen. In de geciteerde teksten lees ik namelijk een **relativering**. Niets nieuws. Ook niet als er een begroting ligt die met pijn en moeite sluitend gemaakt is en zelfs niet als de komende jaren fors bezuinigd moet worden.

Het is jammer dat wij vandaag niet exact weten waar we aan toe zijn als het gaat om het gemeentefonds en de overheveling van taken met de daarbij behorende middelen. De consequentie daarvan is dat we vandaag slechts de begroting 2011 kunnen vaststellen, maar geen sluitende meerjarenraming kunnen presenteren. Ook ligt er ruim een half jaar ná de gemeenteraadsverkiezingen nog steeds geen collegeprogramma. De uitspraak van Prediker zal desondanks ook hier wel kloppen. Niets nieuws. Feitelijk ligt er nu slechts één beleidstuk voor: het Manifest: Tynaarlo op Koers, waar m.i. zinnige stellingen in staan als basis voor het collegeprogramma. Neem bijvoorbeeld de laatste stelling van het akkoord op hoofdlijnen: een flexibele ambtelijke organisatie die zich meer richt op uitvoering van beleid en minder op nieuw beleid. Dat laatste wordt al zichtbaar in de voorliggende begroting. Voor nieuw beleid wordt 'slechts' €82.000,00 opgevoerd en dat levert vrijwel geen extra werk op.

De ChristenUnie heeft met respect en waardering kennisgenomen van het besluit van een besparing op de interne bedrijfsvoering van 1,5 miljoen €/m 2016. Dat doe je niet op een achternamiddag. De sleutelwoorden waren blijkbaar efficiency, effectiviteit en budgetdiscipline. Wij zouden deze bedacht kunnen hebben (en deden dat ook al eerder, zie de algemene beschouwingen bij de voorjaarsnota 2009). In uw persbericht van 7 oktober jl. wordt gesteld dat van gedwongen ontslagen geen sprake is. Hierbij de volgende opmerking: uiteraard is de ChristenUnie er niet op uit om rigoureuze maatregelen te nemen. Maar als de rijksoverheid de doelstelling van een kleinere overheid kan realiseren is uw stelling zo zeker nog niet. U bedoelt waarschijnlijk tot 2016? Om meerdere redenen is dat overigens niet het beleid dat de ChristenUnie voorstaat.

Nogmaals: respect en waardering voor de voorgenomen bezuinigingsinspanningen door college en organisatie. Die laatste wil ik heel bewust noemen

U kondigt een verdere ombuigingsoperatie aan. Uiteraard. Het ombuigingsplan zou in een plan van aanpak bij deze begrotingsbehandeling worden aangeboden. Het lijkt er echter op dat

u vandaag niet verder komt dan met een tijdpad. Aan het einde van deze bijdrage zal de ChristenUnie u nog wat aandachtsgebieden aanwijzen. We onthouden ons er nu van om concrete voorstellen te doen. Heroverweging van de autonome taken, efficiency en temporisering zijn alvast enkele tools.

Hoe de financiële situatie voor onze (de) gemeente(s) echt wordt weten we vandaag nog niet. De rijksoverheid staat voor een gigantische bezuinigingsoperatie en daar gaan we allemaal wat van voelen.

Toch wil de ChristenUnie alles wat ons nu overkomt geen kommer en kwel noemen. Regeringen en overheden worden door de omstandigheden gedwongen om na te denken over de oorzaken van de huidige tegenspoed en over de onmogelijkheden om op de oude voet door te gaan. Overigens mag wat de ChristenUnie betreft de gigantische staatsschuld wel op wat langere termijn worden weggewerkt. Het is o.i. nu de tijd om orde op zaken te stellen. Het verwondert me wat dat er geen of nauwelijks rekening gehouden wordt met een mogelijk autonoom herstel door een aantrekkende economie.

Om heel dicht bij huis te blijven: het gaat erom onze organisatie naar binnen en naar buiten toekomstfähig te maken. Zelfs al zou de megakorting gemeenten van de baan zijn (Binnenlands bestuur 8 oktober 2010), dan is het nog zaak om de ombuigingsmaatregelen toe te passen, zij het dan meer in de zin van saneren dan van bezuinigen. In dit verband wijs ik ook op de 'meevaller' (toch best wel substantieel) die prijkt in de Najaarsnota 2010 voor de komende jaren. Als die alsnog ingeboekt zou worden wordt het resultaat van de jaarrekening 2010 alweer anders. Aan het einde van deze bijdrage worden nog een aantal aandachtspunten genoemd die bij komende voorstellen en beraadslagingen een rol kunnen spelen.

Wij willen u niet voor de voeten lopen door nu al beschouwingen los te laten over welke onderdelen van het beleid wel onder het mes moeten en welke niet of minder. Maar helemaal niets zeggen is wel erg weinig. Ruim een half jaar geleden waren er de gemeenteraadsverkiezingen met de daarbij behorende beleidsprogramma's van de diverse politieke partijen. Het doet ons deugd dat de nieuwe minister-president in zijn regeringsverklaring en ook in zijn toelichting daarop de overheid 'het schild voor de echt zwakkeren' genoemd heeft. In het licht van de noodzakelijke bezuinigingsmaatregelen stelden wij als ChristenUnie: 'voor een sluitende begrotingen zullen pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden, maar voorop dient te staan dat lasten eerlijk verdeeld worden én 'de sterkste schouders dus de zwaarste lasten, maar ook het ontzien van kwetsbare groepen'. Die stellingen wil ik het college graag meegeven in de komende exercities. Als het erop aankomt kiest de ChristenUnie bijvoorbeeld eerder voor verruiming van de bijzondere bijstand dan voor allerhande subsidies op de terreinen van kunst en sport. Ik bedoel: als we keuzes moeten maken. In het eerder genoemde Manifest staat ook als een doelstelling: handhaven van

de sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening. Onze gedachten worden dus breed gedragen.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) schijnt gerealiseerd te gaan worden. Wij wachten op de beleidsnotitie CJG. Zo langzamerhand wordt duidelijk dat de Jeugdzorg onder de verantwoordelijkheid van de gemeentes komt. Dat blijkt uit de regeringsverklaring van de vorige week en blijkbaar wordt er een zak met geld bij geleverd (bron: publicatie in Binnenlands Bestuur: Provincies zien eigen geld jeugdzorg verdwijnen naar gemeenten.) Door de ChristenUnie wordt deze gang van zaken al jaren bepleit. Vooral in de zorg moeten de lijnen kort zijn. De vraag is of en in hoever u al rekening houdt met deze gang van zaken.

Aandachtspunten bij de ombuigingsoperatie:

- Nadenken over wat we willen zijn, wat mag de burger van ons verwachten?
Oftewel: doen we de goede dingen?
- Dat betekent ook visie op wat van de burger zelf verwacht mag worden t.a.v. zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid
- Raad moet betrokken worden bij deze fundamentele discussies, die gevoerd moeten worden voordat bezuinigingen verder ingevuld worden
- Wij verwachten dat ook een maatschappelijk debat plaats zal (en moet) vinden. Gaat om draagvlak enerzijds en anderzijds ook om 'slimme ideeën' te horen van het maatschappelijk middenveld
- Naast 'doen we de goede dingen' gaat het ook om 'doen we de dingen goed'? Er wordt nu een bezuiniging op de organisatie doorgevoerd van €1,5 miljoen t/m 2016. Heeft het College inderdaad het idee dat via efficiency nog zo veel te verdienen is? Is de rek er nu uit? En moet je niet oppassen dat je nu te rigoureuze maatregelen neemt terwijl in de toekomst het steeds moeilijker zal worden (met de te verwachten uitstroom babyboomers) in een steeds krappere arbeidsmarkt voldoende gekwalificeerd personeel te vinden? Kortom: er is ook een lange termijnvisie vereist.
- Hoe wordt aangekeken tegen de steeds verder gaande decentralisatie van rijkstaken? Wat als onvoldoende middelen worden meegegeven? Kunnen we als organisatie extra taken handelen?
- De korting op het gemeentefonds lijkt mee te vallen (1,2 miljard i.p.v. 1,8 miljard). Betekent voor onze gemeente i.p.v. rond €3,7 miljoen rond €2,5 miljoen lagere uitkering. Wat is de visie van het College hierop? Mede gelet op de relatief riante reservepositie kan de taakstellende bezuiniging/ombuiging iets worden bijgesteld?
- Hoe wil het College invulling geven aan de korting op de WSW-gelden? Gaat dit een kwetsbare doelgroep treffen? Hoe kunnen we tóch zorgen dat deze mensen wel voldoende kansen op de arbeidsmarkt houden?

Tenslotte

Ik wil niet vergeten onze waardering uit te spreken voor het vele werk dat weer verricht is ten behoeve van de begroting en de najaarsnota. En met onze complimenten voor de lay out van de begroting 2010.

De ChristenUnie wil haar bijdrage in eerste termijn besluiten met de wens voor u allen om veel wijsheid bij het uitvoeren van de plannen zoals die nu aan de orde zijn. In de bijbel, dé inspiratiebron voor de ChristenUnie (en gelukkig ook voor anderen), wordt expliciet aandacht gevraagd voor de overheid. In veel kerken en door veel gelovigen wordt voor de overheden gebeden. Dat gebeurt ook in de gemeente Tynaarlo Ik wens u en ons allemaal bij ons werk en persoonlijk Gods zegen toe.

Raadsfractie ChristenUnie Tynaarlo

Jaap Hoogenboom

2 november 2010